

U nás v kraji

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE | PROSINEC 2008 | ČÍSLO 4/2008 | VII. ROČNÍK | ZDARMA

Slovo hejtmana O čase

Závěr roku je vždy výzvou k bilancování, k sestavení těch osobních i profesionálních. S úbývajícími listy v kalendáři si stále většinou uvědomujeme, že to jediné, co nám opravdu patří, je čas. I když jsou naše životy rozdílné a neopakovatelné, vždy se odvijejí na pozadí věčných minut, hodin, dní a roků. Dovolte mi, abych se společně s vámi zamyslel nad časem, který pojmeš těkou protěká krajinkou, městy a obcemi Královéhradeckého kraje.

Podzimní volby přinesly zásadní proměnu krajinského zastupitelstva. Věřím, že se všem stranám v učin zastoupeným podaří věhají mandát získaný ve volbách. Budu ovšem velmi rád, pokud nebudete vnitrat krajinskou samosprávu pouze skrze opírkou politických stran a uskupení. Máte totiž plné právo říci, že „kraj“ je zde pro vás, i když jsou vaše politické sympatie jakékoli. Kyníte rukou na nás všechny, kteří pro kraj pracujeme. Vnitrujte prosím instituce Královéhradeckého kraje a krajskou samosprávu jako vaše

partnerky. My zastupujeme vaše zájmy, hajíme vaše práva. Kompetence kraje se dotýkají mnoha důležitých sfér každodenního života. Možná si nyní říkáte: Sliby, chybky... A máte pravdu. Proto nechci slibovat. Chej vás však ujistit, že budeme tvrdě a usilovně pracovat, aby všechno vytvářeli v Královéhradeckém kraji stále lepší kvalitnejší podmínky pro život všech jeho obyvatel.

V krajských volbách jste řekli zrcetelně ANO zrušení zdravotnických poplatků, odmítli jste privatizaci sociálních zařízení a domovů důchodců, dali jste jasní signál, že je nutno minoře znění a zlepšit v dopravní obslužnosti kraje a v dalších sférech. Jíž nyní jsme učinili vyslovené kroky, abychom takto vyslovený názor občanů proměnili v realitu. Pro mě osobně budou nadebázející měsíce novou životní zkušenosť. Chej je vnitru s vědomím, že to jediné, co nám opravdu patří, je čas. Mámé ho všichni stejně. Můj čas patří nyní Vám, občanům Královéhradeckého kraje. S důvěrou v demokracii, tolerancí a solidaritou se ho budu snažit naplnit prací ve prospěch všeč věčejných Královéhradeckého kraje brzy vstoupí do nového roku 2009. Přijměte prosím přání krásných vánčových svátků pro Vás a Vaše rodiny. A s nadějí vykročme do roku příštího.

Využijme svůj čas. Ať jsou minuty, hodiny a dny našeho života naplněny odvahou, úctou a porozuměním.

Be, Lubomír Franc, hejtman Královéhradeckého kraje

Nejstarší obyvatelce je 104 let

Své stočtvrté narozeniny oslavila 28. 11. nejstarší obyvatelka Královéhradeckého kraje Marie Fišerová z Hořic v Podkrkonoší. Její recept na dlouhověkost při zní: myset vždy všechna na druhé než na sebe a zapomínat na to špatné, co se všechno život přinesl. Představujeme vám již zcela dokáže žít přítomností. Nikdo z jejích příbuzných se tak vysokého věku nedočkal. „Stále se dokáže radovat ze života, nenafuká, nemyslí na to špatné. Vždy myslí všechna na druhé než na sebe.“ říká

Oslavenkyně Marie Fišerová z Hořic.
Foto: KHK

„Paní Fišerová má krásné křeďo. Jen málo lidí dnes bohužel dokáže myset i na tu druhou a ne jen na sebe. Prál bych si,

aby tomu bylo naopak;“ řekl hejtman Marie Fišerová, která je podle hofického městského úřadu nejstarší obyvatelkou města i kraje, má stále dobrou paměť. Mezi její kouzly patří četba knih a dečinné říkání. Vždy ji také bavila práce na zahrádce, vaření a lečitelství. Svou dlouhověkost si vysvětluje tim, že stále dokáže žít přítomností. Nikdo z jejích příbuzných se tak vysokého věku nedočkal. „Stále se dokáže radovat ze života, nenafuká, nemyslí na to špatné. Vždy myslí všechna na druhé než na sebe.“ říká

Nemocnice otevřela pavilon

Nový pavilon interních oborů za čtvrt miliardy korun 2. prosince otevřela Oblastní nemocnice Jičín. Stavbu ze svého rozpočtu finančoval Královéhradecký kraj. V budově, jejíž rekonstrukce a dostavba trvala zhruba dva roky, pacienti nacházejí nové vybavené neurologické a interní oddělení a jednotku intenzivní péče.

v druhé polovině roku 2006 a kolaudace se uskutečnila letos v listopadu.

„Oddělení se do nové budovy nastěhovaly hned po jejím otevření. Na případném interném a neurologickém oddělení již bylo pro pacienty nevyhovující zázemí. Byly zde například šestilůžkové pokoje bez vlastního sociálního zařízení,“ uvedl náměstek hejtmana Vladimír Dryml, který má na starosti oblast zdravotnictví. Nemocnice rekonstrukcí plánovala již od roku 2000.

„Feprvé s pomocí Královéhradeckého kraje se nám podařilo záměr zrealizovat. V areálu byly zprovozněny nové pavilony, které mají všechny moderní vybavení a zmodernizovat ještě jednou pavilon,“ řekla ředitelka jičínské

„Náklady na stavbu dosahly 209 milionů korun. Dalších 23 milionů korun kraj investoval do krytých místností, které spojují rekonstruovaný pavilon s ostatními navazujícími budovami, především radiodiagnostickým pavilonem. Nově vybavený zdravotnickou technologií pak představuje náklady ve výši dvaadvacet milionů korun. Díky zprovoznění tohoto nověho pracoviště se zlepší zdravotní péče a pacienti,“ řekl hejtman Královéhradeckého kraje Lubomír Franc, který se slavnostnímu otevření pavilonu zúčastnil.

Zvláštním stavbním prvkem budovy jsou spojovací mosty, které uličkou prací lékařům a zvýší komfort pro nemocné. Díky nim mohou muset přecházet do ostatních budov například v dešti či v zimě.

Novy pavilon interních oborů vznikl přestavbou staré budovy chirurgie. Stavbaři zde začali pracovat

Foto: Oblastní nemocnice Jičín

v Novém Bydžově.

Dva miliony korun, za které získali pacienti například polohovací lůžka, tehdy přišly z fondů Evropské unie. (ri)

Unikátní betlémy v muzeu

V Třebechovicích muzeu betlému v Třebechovicích pod Orebem muzeu až do října příštího roku navštíví unikátní výstavu mechanických betlému. Více informací na str. 7.

Foto: archiv muzea

Hejtman: „Chceme pracovat pro lidi v našem kraji.“

Po krajských volbách se novým hejtmanem Královéhradeckého kraje stal Lubomír Franc, který, jak říká, je zastáncem politiky, která není ani tak o ideálech, jako o konkrétní práci pro lidi.

Jaké budou nejbližší úkoly nové krajské vlády, jaké změny mohou občané očekávat?

„V první řadě budeme chít naplnit vše, co obhájaly nás předvolební programy. Ihned jsem si například vrhl do zastavení privatizace sociálních zařízení. Další kroky, jako je mimo jiné odpuštění poplatků v krajských nemocnicích, budou následovat. Budeme rov-

ně usilovat o to, aby se z krajských nemocnic staly neziskové organizace, občané se nemuseli obávat o to, že by mohli klestout standard zdravotní péče. Současná podoba nemocnic jako akciových společností je nevhodná a svědčí o tom i to, že hospodaření krajského zdravotnického holdingu nebylo tak různé, jak bylo prezentováno. Rádi bychom přesně-

rovali i více financí na opravy silnic a posilili investice do krajského školství, na které minulá krajská vláda částečně zapomnala. Budeme v nejbližších dnech hodnotit, co je v jednotlivých odvětvích potřeba zlepšit prioritně.“

Po volebách se strana vytvořila koalice s KDU-ČSL a SNK-ED. Proč jste se nakonec rozhodli ližit do vlády s těmito stranami a co si od vzniklé koalice slibujete?

Uvažovali jsme i v kraj i o vytvoření koalice s KSCM?

„Na počátku našeho jednání o nové podobě krajské vlády byly otevřené všechny možnosti, tedy i koalice s KSCM. Jsem ale rád, že jsme se nakonec rozhodli pro vytvoření trojkoalice, která se jevíla od počátku jako zcela logický krok. Mezi programy jednotlivých stran nebyl žádný zásadní rozpor, který by násel vystřídat. Když zástupci KDU-ČSL i SNK-ED přistoupili na podmínky dané koaliční smlouvy, bylo vše jasné. Od koalice si slibujeme, že bude dobré vládnout a přinést Královéhradeckému kraji a jeho občanům co nejvíce prospech.“

Budu u nástupu ČSSD do krajské vlády provázet také personalní změny na krajském úřadě?

„Na Krajském úřadě Královéh-

Zastupitel Královéhradeckého kraje na svém ustavujícím zasedání.

deckého kraje pracují odbornici, které potřebujeme. Pokud nastanou nějaké personalní změny, budou se týkat pouze lidí, kteří se do funkci zcela jasně dosadila o ODS jako své známé. Zaměstnanců, kteří dělají svou práci dobrě, si vžádáme a nerad bychom o ně přišli.“

Vyznáváte nějakou zásadní politickou myšlenku, kterou se řídíte?

„Vždy jsem vyznával politiku, která není ani tak o ideálech, jako o konkrétní práci pro lidi. Občané chtějí vidět opravené silnice, dobrou zdravotní péči, sociální jistotu, to je pro ně důležité. Pokud tedy v tomto kontextu možu použít slovo idea, tak moji ideou je, aby moje práce lidem v kraji přinesla co nejvíce a jasněji praktický výsledek. Vždy jsem pak věřil a věřím, že se při jakékoli práci mějte jednat konkrétně a seriózně.“

Které zkušenosti, jež jste v životě naširál, považujete za nej-

důležitější?

„Každá zkušenosť, kterou člověk nabude v průběhu osobního i profesionálního života, je důležitá. Jsem ale například velmi rád za zkušenosť, které mi dalo působení ve vedení města Broumov. Právě tam jsem se přesvědčil například o tom, jak důležité je naslouchat problémům lidí a pomáhat jim.“

Nyní jste zvoleni na počátku vašeho volebního období. Jak myslíte, že bude vypadat Královéhradecký kraj za čtyři roky?

„Nejsem jasnovdec, abych dokázal podobnou otázku zodpovědět. Mohu vám pouze říci, jak bych si přál, aby to vypadalo. Chtěl bych, aby byl bezbytka naplněn nás předvolební program, aby se nám podařilo uvést v život co nejvíce projektů, které obyvatelům kraje pomohou. Byl bych rád, aby zdejší lidé po čtyřech letech řekli: Jsme spokojeni s tím, co jste pro kraj udělali.“

Osmileté období vládnutí pravice strídá u krajského kormidla levicová politika. Budete mít ve své práci na co navazovat?

„Během prvních osmi let se začala krajská samospráva v našem regionu postupně stávat důvěryhodnou institucí, mnoha minulá rozhodnutí či projekty se podařilo dotáhnout do úspěšného konce. Někdejší krajská vláda nicméně dělala chyby a některé její kroky nebyly kladné. Za všechny uvedu jako příklad hospodaření krajského zdravotnického holdingu. Vždy by byl prezentován jako zdravotní společnost a přitom je ve velké finanční ztrátě. My budeme chít za ty dobré základy, které naši předchodníci položili, navázat, a chybou naopak napravit. Chceme být starostem i všem obyvatelům kraje, rovnocennými partnery s přirozenou autoritou.“

Jiří Hošna,
foto: Petr Vinklák

Představujeme krajskou vládu

Rada Královéhradeckého kraje má celkem devět členů. Jsou jimi: Lubomír Franc (ČSSD); Vladimír Dryml (ČSSD), Josef Táborský (ČSSD), Vladimír Derner (Koalice pro Královéhradecký kraj), Helmut Dohnálek (SNK – ED), Jiří Nosek (ČSSD), Josef Ješina (ČSSD), Jan Tippner (ČSSD) a Miroslav Uchytíl (Koalice pro Královéhradecký kraj).

Lubomír Franc,
hejtman kraje

Vladimír Dryml,
1. náměstek hejtmana

Zodpovědný za: oblast krizového řízení a integrovaný záchranný systém, **politická příslušnost:** ČSSD, **bydlisko:** Broumov, **rok narození:** 1953.

Vladimír Derner,
člen rady

Zodpovědný za: oblast zdravotnictví, **politická příslušnost:** ČSSD, **bydlisko:** Vrchlabí, **rok narození:** 1952.

Helmut Dohnálek,
člen rady

Zodpovědný za: oblast majetkového, **politická příslušnost:** KDU-ČSL, **Bydlisko:** Třebechovice pod Orebem, **rok narození:** 1956.

Jiří Nosek,
člen rady

Zodpovědný za: oblast školství a kultury, **politická příslušnost:** ČSSD, **bydlisko:** Hradec Králové, **rok narození:** 1945.

Zodpovědný za: oblast regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a cestovního ruchu, **politická příslušnost:** SNK-ED, **bydlisko:** Rychnov n/K., **rok narození:** 1966.

Josef Ješina,
člen rady

Zodpovědný za: oblast dopravy a kultury, **politická příslušnost:** ČSSD, **bydlisko:** Rychnov n/K., **rok nar.:** 1944.

Zodpovědný za: oblast sociální, **politická příslušnost:** KDU-ČSL, **bydlisko:** Chlumec nad Cidlinou, **rok narození:** 1958.

Kdo je v novém zastupitelstvu?

V novém Zastupitelstvu Královéhradeckého kraje je celkem 45 zastupitelů. ČSSD (Česká strana sociálně demokratická) má v zastupitelstvu celkem 18 křesel, ODS (Občanská demokratická strana) 13, KSCM (Komunistická strana Čech a Moravy) 7 a KPKK (Koalice pro Královéhradecký kraj) 4 křesla. Tři místa v zastupitelstvu má SNK ED (Sdružení nezávislých kandidátů – Evropští demokraté).

Jméno, příjmení, titul, strana, trvalé bydliště

- Dlab Vlastimil, KSCM, Lázně Bělohrad
- Gangur Jiří, KSCM, Jirkov
- Lukášek Josef PaedDr, KSCM, Bystré
- Ostádal Jaroslav RSDr, KSCM, Česká Skalice
- Ruml Otakar RSDr Ing, KSCM, Nová Paka
- Šromová Táňa Mgr, KSCM, Hradec Králové
- Vrabc František, KSCM, Jaroměř
- Behan Miroslav Mgr, ODS, Rychnov n/K.
- Běn Jan, ODS, Dvůr Králové n/L.
- Brádik Pavel Ing, ODS, Hradec Králové
- Fiala Rudolf, ODS, Vrchlabí
- Hlostová Věra, ODS, Stará Paka
- Kučík Petr, ODS, Nová Paka
- Michálek Jan MUDr, ODS, Hradec Králové
- Mojžíš Libor Mgr, ODS, Žernov
- Plass Miloslav, ODS, Stěžery
- Šimurda Josef Ing, ODS, Náchod
- Vambera Jiří MUDr, ODS, Trutnov
- Winter Jaroslav Ing, ODS, Hořice
- Záleský Vladimír Ing, ODS, České
- Berdychová Martina Mgr, SNK ED, Holovousy
- Dohnálek Helmut, SNK ED, Rychnov n/K.
- Domšová Václava Ing, SNK ED, Deštné v Orlických horách

Zdravotnický holding ve ztrátě

Hospodaření Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje je v daleko horší kondici než tvrdilo jeho dosavadní vedení: celo nomika této krajské akciové společnosti vykazuje kumulovanou ztrátu, která může přesahovat až 200 milionů korun. Válna hromadota této akciové společnosti odvolała z představenstva holdingu Rostislava a Všetečku.

Holding žije v podstatě na dluh. V této situaci musíme postupovat velice rychle, účinně a v mnoha případech tvrdě. To by mělo zajistit zachování kvality a dostupné zdravotní péče pro obyvatele kraje. Jedním z těchto kroků je také odvolání dosavadního předsedy představenstva holdingu.

Kraj: Na parkovišti u stadionu stání zdarma

Parkoviště u zimního stadionu v Hradci Králové, které stojí na pozemku státu, chce získat Královéhradecký kraj. Od poloviny srpna tam firma Atol provozuje parkovací systém v krajském městě začala výbírat parkovné. Pokud by kraj parkoviště přebral do svého majetku, začalo by zhruba s těmito parkovacích stání opět sloužit veřejnosti zdarma.

Parkoviště v sousedství krajského úřadu by pak zdarma využívali vede hradec veřejnosti i návštěvníci kraje. Po zavedení parkovného na tomto místě se velká část parkoviště, které bývalo před zpoplatněním plně využívala, proměnila v poloprázdný asfaltový prostor. Pokud parkoviště ve městě nezíská lidem k zaparkování vozu, není to pořádku. Stejně to může dopadnout s každou další veřejnou službou a stavbou města: pokud se postaví a otevře bazén a lidé se do něj nebudou chodit kupat, pak bylo by zbytečné jej stavět. Chceme vrátit tomuto místu jeho původní funkci," uvedl královéhradecký hejtman Lubomír Franc.

O oslovení státu k převodu parkoviště u stadionu jednali krajští radní na své schůzi 10. prosince (po naší uzávěrečné). „Již neformálně o naší snaze jednání s hradeckou pobočkou Ufádu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Do rady předkládám návrh konkrétních kroků, které budou k převodu tohoto majetku na kraj směrovat," řekl Vladimír Derner, radní pro majetkovou oblast kraje.

Pozemek pod parkovištěm zimního stadionu patří dnes státu a má sloužit městu jako neplacené parkoviště. Firma Atol, najatá

pro kraj nyní prověří hloubkový audit, který se v holdingu rozbehne. „Podle mých dosavadních

zjištění nejsou finanční toky nastavené v holdingu výhodné pro kraj a to se muse zmenit. Plnou odpovědnost za jeho správné finanční zdraví nese jednoznačně dosavadní vedení," uvedl Dryml. Vicehejtman chce současně co nejdříve vypsat výběrová řízení na ředitelství nemocnic ve správě Královéhradeckého kraje. Dlouhodobě chce vedení kraje převést krajské nemocnice, které jsou nyní akciovými společnostmi na formu veřejných neziskových zařízení tak, jak slíbili voličům. (di)

Silnice v blízkosti Bělé u Pecky čeká oprava

Rozsáhlá rekonstrukce za hrubou 80 milionů korun čeká dvě silnice v blízkosti obce Bělá u Pecky na Jilemsku. Silničáři zde začnou s pracemi na jaře příštího roku a s opravami skončí na podzim. V době stavby by do budoucích komunikací zcela uzavřena a motoristé by budou muset jezdit objízdnými trasami.

Rekonstrukce čeká šest a půl kilometru dlouhý úsek silnice třetí třídy Vidochov - Stupná - Bělá u Pecky a přes tři kilometry dlouhou část silnice druhé třídy Nová Paka - Štítkov - Bělá u Pecky. „Náklady na první stavbu se budou pohybovat kolem 53 milionů korun, modernizace druhé vozovky bude stát kolem 27 milionů korun. Obě stavby bychom chtěli spolufinancovat z Evropského fondu pro regionální rozvoj," řekl královéhradecký hejtman Lubomír Franc.

Na obou silnicích začnou dálniční pracovat v dubnu 2009, podle předběžných odhadů by stavby mely být dokončeny do poloviny listopadu. Královéhradecký hejtman Lubomír Franc třetí třídy na místě nešťastí sblížil, že se kraj pokusí najít cestu, jak těmto lidem pomoci.

„Rada kraje rozhodla, že těmto lidem zatím vypлатí celkem 141 380 korun. Z této částky připadá 1380 korun na úhradu regulačních poplatků souvisejících s lečením - jedna z oběti stále leží ve vinohradské nemocnici, proto se úhrada regulačních poplatků ještě zvýší. Zbytek této částky dostanou v různých výšich poštění či jejich přibuzní na řešení těžké životní situace," posnal hejtman Franc. Krajská radní již dříve rozhodli o tom, že kraj uvolní jako určitou formu humanitární podporu místním hradeckeho neštěstí 150 tisíc korun. (di)

V Rokytnici nové bydlení pro postižené ženy

Nové bydlení s tělocvičnou, keramickými dílnami a moderním terapeutickým zařízením pro postižené ženy otevřeli v Rokytnici v Orlických horách. Komplex původně stavba Domova na Stříbrném vrchu stál Královéhradecký kraj několik desítek milionů korun. První klientky se do zmodernizovaného zařízení sociální péče nastěhuji

v průběhu prosince.

„Náročná přestavba domova začala v roce 2006. Náklady, které ze svého rozpočtu hradí Královéhradecký kraj, se vyšplhaly na více než 70 milionů korun," řekl královéhradecký hejtman Lubomír Franc. Pracovníci Domova na Stříbrném vrchu se budou starat celkem o padesát postižených žen. „Rekonstrukcí v areálu domova prošly tři vily, vyrostla zde i nová budova pro uživatele s lehčím mentálním a duševním postižením," řekl krajský radní Miroslav Uchytíl, který je odpovědný za sociální oblast. Důvěrné nemocni klienti s hubším stupnem postižení budou obývat dvě patra centrální budovy, kde se rovněž budou provádět terapie či

rehabilitace. Třetí budova v areálu bude sloužit jako zázemí pro zaměstnance.

V současné době má domov 29 klientek, které dočasně bydlí v prostorách bývalého Ústavu sociální péče Opočno. Do nových prostor se nastěhují během prosince. Od ledna příštího roku pak domovu přibudou další zhruba dvě desítky nových uživatelů.

Domov bude poskytovat dva druhy sociálních služeb. Bude zde domov pro osoby se zdravotním postižením, ve kterém budou umístěny současně klientky a domov se zvláštním režimem pro osobu s chronickým duševním onemocněním, které potřebují pomoc další osoby. (ri)

Motoristé opět projíždějí Dolním Přímem

Kluké dlažební kostky, rozbíhají se vodidla a díry ve vozovce definitivně zmizely z obce Dolní Přímem na Královéhradecku. Síhničáři hlavní tah na Nechanice a Nový Bydžov kompletně opravili, komunikace byly nyní díky tomu měla být bezpečnější. Motoristé po nové silnici jezdí od 1. prosince. V obci jsou u navic také nové chodníky a zároveň s rekonstrukcí vozovky dležuci zmodernizovali i kanalizaci.

„Rekonstrukce frekventované silnice přes Dolní Přímem stála téměř 60 milionů korun. Financování z velké části krají dotace z Evropské unie," řekl hejtman Královéhradeckého kraje Lubomír Franc. Královéhradecký kraj investoval ze svého rozpočtu do stavby pět milionů korun, čtyřmi miliony přispěl stát.

Dalších zhruba osm milionů korun Královéhradecký kraj obci poskytl na rekonstrukci kanalizace, která již byla v havarijním stavu. Celkem zhotoveny nových rozvodů v Dolním Přímu vyslo na asi 13 milionů korun. Kraj žádost obce o dotaci podpořil jak jednu z prioritních akcí pro letošní rok. Nová silnice by měla zvýšit bez-

Projekt pomáhá handicapovaným

Lidem se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji začínou otevírat dvířka k důstojnějším cestováním či navštěvám kulturních a společenských akcí euroklikem. Stejnoujmenný projekt, který se začíná zavádět v kraji, zjednoduší handicapovaným prostřednictvím speciálního klíče přístup na toalety na veřejných místech.

První dveře v kraji v rámci otevřel euroklikem předseda. Národní rady zdravotně postižených České republiky Václav Krása v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové. Systém Euroklik, který se začíná nejmísněji rozšiřit ve středních Čechách, financují evropské fondy. Klíč je možné využít ve všech veřejně přístupných objektech, například na říadech, školských zdravotnických, kulturních a sportovních zařízeních, nádražích, obchodních centrech či čerpacích stanicích. Královéhradecký kraj již odesílal stovkám institucí a organizací dopis s žádostí o podporu projektu. (di)

Předseda Národní rady zdravotně postižených ČR Václav Krása euroklikem otevírá první dveře v Královéhradeckém kraji. Foto: Petr Neckar

Nový pivovar je stavbou roku

Stavbu roku se celostátní stejně pojmenovanou soutěží stalo Regio centrum Nový pivovar Hradci Králové. Spolu s ním pětizářní titul obdržely ještě další čtyři stavby - hotel Park Holiday v Praze, Moravský zemský archiv v Brně, most přes řeku Odru a přes Antošovické jezero na dálnici D47 a obytný komplex v Horních Počernicích v Praze. Administrativní centrum Královéhradeckého kraje získalo také cenu veřejnosti, když to stavba obdržela pět osmáctisíc hlasů.

Ceny v soutěži organizátora předali v úterý 20. října v Betlémské kapli v Praze při příležitosti Dne stavitelství a architektury.

Stavba roku je každoročně udělována pěti stavbám bez rozdílu mezi pořadí. Do soutěže mohly být přihlášena jakékoli stavby na území České republiky, která byla dokončena a uvedena do provozu od června loňského roku do konce letošního května.

Soutěž Stavba roku organizuje Nadace ABF, Svaz podnikatelů v stavobudovnictví, ministerstvo průmyslu a obchodu a časopis Stavba letos společně. Organizátoři letos vybírali nominace

z více než šesti desítek staveb v České republice.

Kromě ocenění stavba roku získala královéhradecký Nový pivovar i v hlasování veřejnosti na internetu. Lidé mu jako stavbě, která je nejvíce zajímala, poslali více než osmnáct tisíc hlasů. S velkým odstupem se za Novým pivovarem umístilo ve veřejné soutěži pražské metro na trase Ládví - Letňany a nový fotbalový stadion SK Slavia Praha. V loňském roce v hlasování veřejnosti získalo letošní Brno, které získalo zhruba dvacet tisíc hlasů. Titul Stavba roku udělili letos odbornici z pořadatelů.

Stavbu roku je Regio centrum Nový pivovar, které má své kořítko nejen ve dne, ale díky osvětlení také v noci.

Foto: Petr Neckář
Do Hradce Králové už putovalo několik těchto ocenění. Například v roce 2005 získal titul Stavba roku pavilon interních oborů hradecké fakultní nemocnice, v roce 2002 zase porota ocenila regeneraci panelového domu

Příhraniční spolupráci podpoří miliony z Unie

Zlepšení dopravní infrastruktury, stavba cyklostezek, vzdělávání či zlepšení čistoty vody v povodí Labe a Odry patří mezi projekty, na něž získaly obce či organizace z Královéhradeckého kraje zhruba 400 milionů korun z Evropské unie. Finanční hly regionu na příslušný programu příhraniční spolupráce České republiky a Polska.

Celkem 25 předložených žádostí se týkalo projektů, kde vedoucím partnerem nebo projektním partnerem byl subjekt z Královéhradeckého kraje. Z toho nakonec uspělo 16 projektů za zhruba 400 milionů korun.

Další finanční díly dostaly kraje Liberecký, Olomoucký a Moravskoslezský, které jsou do operačního programu příhraniční spolupráce s Polskem rovněž zapojeny. Regiony mohou získat z Evropského fondu pro regionální rozvoj ještě přibližně jednu miliardu. Žádosti bylo možné předkládat do konce letošního října.

Úspěšné projekty z Královéhradeckého kraje se týkají oblasti posilování dostupnosti, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, vzdělávání, významné společnosti veřejnosti a kulturních a volnočasových aktivit.

Za evropské peníze se například zlepší dopravní infrastruktura v oblasti Radkova – Police nad Metují a Božanov – Radkov. Náklady na první z těchto projektů budou činit asi 20 milionů korun, na druhý více než 38 milionů korun.

Další desítky milionů korun půjdu na stavbu silnic a cyklostezek v Kladském pomezí.

Vice než 20 milionů korun také například dostane obec Orlické Záhoří na nákup strojové techniky, jíž zlepší v zimě dostupnost Orlických a Bystřických hor. (ir)

Projekty zlepší kvalitu služeb

V říjnu byly zahájeny tři projekty, které s podporou prostředků Evropského sociálního fondu zlepší dostupnost a kvalitu sociálních služeb pro obyvatele Královéhradeckého kraje: Služby sociální prevence, Rozvoj dostupnosti a kvality sociálních služeb a Vzdělávání sociálních pracovníků. V listopadu se k nim přidaly čtvrtý: Integrace vyučovaných lokalit.

Projekt „*Služby sociální prevence*“ během čtyř let svého trvání podporí padělání různých služeb v území celého kraje. Zejména např. provoz azylu ubytování pro

rodíče s dětmi v Hradci Králové, Náchodě a Trutnově. Tuto službu nejčastěji využívají matky s dětmi mučené ukrytí se před násilníkem partnerem. „Díky projektu můžeme zavést nové služby, které v kraji chybějí. Jde především o služby pro duševně nemocné, kterým nově v Rychnově nad Kněžnou a v Jičíně nabídnete podporu při zvládání jejich nemoci a potíží, které jim v životě přináší,“ uvedl Martin Scháněl, vedoucí odboru sociálních věcí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Druhý z podpořených projektů „*Rozvoj dostupnosti a kvality sociálních služeb*“ zajišťuje lepší kvalitu a dostupnost všech sociálních služeb v Královéhradeckém kraji. „Nabídnete a poskytovateli sociálních služeb možnost využít odborné konzultanty, kteří jim bezplatně pomohou řešit některé otázky, snímač se případně setkávání s dětmi Miroslav Uchytil. Na výše uvedené projekty navazuje též „*Vzdělávání sociálních pracovníků*,“ který je zaměřen na vzdělávání personálu sociálních služeb a sociálních odborů městských úřadů. Umoznějete jim bezplatně získat nové znalosti a dovednosti pro zajištění dobré péče občanů kraje. V rámci projektu mohou také získat nezávaznou akreditovanou kvalifikaci pro

výkon své profese. Projekt zajistí dvacet různých kurzů, od základů právnické terapie po dvousethodinový kurz sociálních pracovníků. V listopadu byl zahájen čtvrtý projekt Královéhradeckého kraje, který se věnuje integraci vyučovaných lokalit. „V osmi obcích kraje zajistíme činnost terénních pracovníků, kteří pomocí lidem hledat a udržet si práci, splácet dluhy a hospodařit v domácnosti,“ vysvětluje radní Uchytil. „Podporujeme také doučování a školní přípravu dětí v těchto lokalitách. To je něco, co se v kraji velmi osvědčilo,“ dodal Královéhradecký kraj také díky projektu provede průzkum potřeb v vyučovaných lokalitách a ve spolupráci s jejich obyvateli a s obcemi navrhne strategii, jak přispět k jejich větší integraci do společnosti. Všechny projekty jsou nyní ve fázi vyběrových řízení na dodavatele jednotlivých činností a služeb. Hlavní aktivity jako jsou vzdělávání či poskytování sociálních služeb budou zahájeny v dubnu 2009.

Vice informací o projektech najdete na internetové adrese www.sociálníprojekty.cz.
Milan Šveřepa

Kraj zastaví privatizaci svých sociálních zařízení

Vedení Královéhradeckého kraje se rozhodlo zastavit plánovaný řešení domovů důchodců a dálkých sociálních zařízení na obce, obecné prospěšnosti a soukromé subjekty. Krajská radní se obávají, že by při privatizaci sociálních zařízení mohlo v budoucnu ohrozit dostupnost jejich služeb a kvalitu péče o obyvatele regionu.

„Převod sociálních zařízení, který plánovala mimořádná krajská vláda, s sebou nesl značná rizika. Sociální zařízení, do nichž Královéhradecký kraj investoval v minulých letech stovky milionů korun, a s jejichž modernizací v příštích letech počítá, by neměly přecházet do soukromých rukou,“ řekl krajský radní pro sociální věci Miroslav Uchytil. Dodal také, že samotné obce například o domovy důchodců ani zájem neměly.

Ty, které s převodem souhlasily, by udělaly pouze proto, aby předešly riziku, že zařízení nakonec dostane od své správy soukromý subjekt. Obce se navíc obávají, kolik budou muset na provoz domovů pro seniory doplatit. Bývalé vedení Královéhradecké-

ho kraje v prvním kole nabízelo domovy důchodců obcím a městům. Ve druhém kole plánovalo vybrat provozovatele pro domovy důchodců, o které obce neměly zájem, a pro ústavy sociální péče. Uchytil uvedl, že kraj do května příštého roku vypracuje novou koncepci sociálních služeb.

„Zastavením privatizace sociálních zařízení v kraji jsme naplnili jeden z klíčových bodů našeho programu a koaliční smlouvy,“ dodal hejtman Královéhradeckého kraje Lubomír Franc. Kraj vlastní 25 zařízení sociálních služeb. V nich má více než 2300 klientů a přes 1300 zaměstnanců. Roční rozpočet sociálních služeb v kraji se pohybuje kolem 1,3 miliard korun. (ir)

Bílá stopa kvalitní i díky příspěvku z grantu

Během letošní zimy bude lyžařům na běžkách sloužit kvalitní bílá stopa v Krkonoších, v Kladském pomezí či v Orlických horách i díky příspěvku Královéhradeckého kraje. Celkové kraj letos na tyto úpravy rozdelil z grantu mezi 7 žadatelů i při druhém milionu.

„Královéhradecký kraj patří mezi turisticky nejfrekventovanější regiony naší země. Nejčastěji turisté cestují do Krkonoš právě během zimní sezony. Tento grant by měl zajistit kvalitní službu návštěvníkům i obyvatelům kraje,“ řekl hejtman Lubomír Franc. Největší část z krajinského grantu – 600 tisíc korun – podpoří úpravy tras v Krkonoších. Turistům tam slouží na 500 kilometrů kvalitních upravovaných lyžařských běžeckých

tras v rámci projektu Krkonoše – lyžařské běžecké ráj. S krajskou podporou budou vznikat běžecké dráhy i například v centrální části Orlických hor. Tam kraj přispěl na úpravu běžeckých tras ve třech oblastech v okolí Rokytnice a Ríček, kolem Orlického Záhoří a v oblasti Desnětína, Sedloňova a Olešnice. Čtvrt milionem korun kraj podpoří úpravy více než 200 kilometrů běžeckých tras v Kladském Pomezí. (ir)

Ředitelka Krajského úřadu Královéhradeckého kraje Ivana Křečková a náměstek hejtmana Josef Taborský převzali čestné uznání, které bylo uděleno v rámci soutěže Národní ceny kvality za rok 2008. Foto: archiv

Porota ocenila nejhezčí stavby

Titul Stavba roku Královéhradeckého kraje 2008 v polovině října obdržely bytový dům v Jičíně, Mateřská škola Tyršovy sady v Hostinném i úpravy rybníku v Prkeném Dole. V rámci vyhlášení stavby roku, které se uskutečnilo v Regio centru Nový pivovar, bylo rozdáno také pět čestných uznání.

Titul „Stavba roku Královéhradeckého kraje 2008“ získala i mateřská škola v Hostinném. Porota zařadila nejen samotné stavby, ale i vhodné řešení interiérů.

Foto: Ctibor Koštál

Stavby soutěžily ve třech kategoriích: domy pro bydlení a rodinné domy, stavby občanské výbavenosti dopravní a inženýrské stavby.

Celkem se letos do soutěže přihlásilo 16 staveb. V kategorii domů pro bydlení zaujal porotu jednak její objekt, jednak to, jak je zasazena do současného prostředí.

Vyhlašena soutěž O lidech s lidmi
Města, městské části, mikroregiony, krajské úřady a další instituce statní správy a samosprávy se mohou přihlásit do soutěže „O lidech s lidmi – cena za podporu místní demokracie a spolupráci s NNO.“ Jíž šestý ročník soutěže vyhlásilo Centrum pro komunitní práci. Vítězové získají i různé ceny, například techniku, která jim pomůže lepe pracovat a komunikovat s veřejností.

Soutěž se koná současně v Polsku, Maďarsku a na Slovensku. Vítězové ze všech zemí se pak utkají o titul nejlepší projekt zapojení veřejnosti ve střední Evropě.

Soutěž pořádá Centrum pro komunitní práci ve spolupráci s týdeníkem Vlády Veřejná správa. Finanční podporu projektu poskytl a

Evropská unie a Visegrádský fond. Ako se koná pod záštitou ministerstva vnitra a ministerstva životního prostředí.

Soutěž se mohou zúčastnit města, městské části, mikroregiony, krajské úřady a další instituce statní správy a samosprávy, které zorganizovaly účast občanů v roz-

výbavenosti soutěžilo sedm, dopravní a inženýrské stavby byly přihlášeny čtyři. Bytový dům v Jičíně je moderní architektonicky řešený. Má terasy prosvětlené

okolní zástavby. Má praktický řešený interiér i s ohledem na to, že ho budou obývat děti. V jednom kolektivu zde budou spojeny různé věkové kategorie i zdravotně

Další oceněná stavba: V Prkeném Dole stavbaři upravili tamní rybník a vybudovali rybí přechod

Foto: BAK

damovní komunikační prostory, různé bytové dispozice, veřejné prostory. Investorem byla společnost DBT s.r.o. U školky v Hostinném, kterou financovalo město, zaujal porotu jednak její objekt, jednak to, jak je zasazena do současného prostředí.

handicapovaní. V Prkeném Dole stavbaři upravili místní rybník a vybudovali zde rybí přechod.

Vhodně se jim vše podařilo sladit s okolní přírodou. Investorem bylo město Žacléř. Čestné uznání v soutěži mimo jiné obdržela hradecké Regio centrum Nový pivovar. Porotci kladně ohodnotili činnost investora, který rekonstruoval chátrající bývalý pivovar a v hodně ho začlenil do okolních památkově chráněných objektů. Nový pivovar získal i titul stavba roku na celostátní úrovni (podrobnější informace jsou v článku na str. 4).

Krajskou soutěž o stavbu roku pořádal Královéhradecký kraj s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Českým svazem stavebních inženýrů a Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR Hradecký kraj. (ir)

Na silnicích se objevila značka: „zimní výbava“

Všechni motoristé, kteří jezdí do oblasti Krkonoše či Orlických hor, se od listopadu sešikují na příjezdových cestách s novou dopravní značkou „zimní výbava“. Značka, která platí na určených silnicích druhých a třetích trád, řídícím náružuje, že musí mít na svém automobilem zimní pneumatiky, případně reťazy.

Nová značka je umístěna prakticky na všech příjezdových cestách, dle sférických Krkonoš a Orlických hor. V Krkonoších je osazena například na úsečích Vrchlabí – Špindlerův Mlýn, Vrchlabí – Strážné, Temný Důl – Pomezí boudy, Mladé Budy – Pece pod Sněžkou, Černý Důl – Janské Lázně. V Orlických horách je zimní výbava povinná na silnicích, které vedou do Olešnice, Deštného či Ríček v Orlických horách.

Komunikace, po kterých se nemůže jezdit bez zimní výbavy, jsou označené modrými kulatými značkami s bílým emblémem automobilu a sněhového vločky. U automobilů do 3,5 tuny musí být u zimních pneumatik hloubka dezéná hlavních drážek nebo zářezů nejméně čtyř milimetrů.

Jedná se o interaktivní tabuli na pojízdu s dataprojektorem na rameni připevněném k tabuli, takže učitel nemusí řešit problém

s tím, zda žáci na tabuli vidí či zda mohou ovládnout ze země celou výšku tabule. K tabuli, kterou máme od poloviny října, jsou navíc z boků připevněny klidla magnetické tabule, na kterou lze připevňovat obrázky či na ni poslat pomocí fix. Klidla je možné sklopit, interaktivní tabuli zakryt a je tedy možné pracovat v daném prostoru buď s oběma tabulemi najednou nebo pouze s jednou. Nemusí se řešit prostor a přední stěny třídy a problem s umístěním druhé tabule. Vzhledem k tomu, že dataprojektor je umístěn na výškovém rameni a má zadní projekci, neosušuje nikdo, kdo je tabule stojí,“ vysvětluje ředitelka školy Alena Hradilková. Dodalá, že práce s touto tabulí znamená zvýšení zájmu o probírané učivo, tudíž vyšší motivaci žáků Alena Hradilková

dále řekla, že rekonstrukci budovy pro potřeby třídy pro děti s vadami zkrátka, včetně multimediální tabule, financovalo město Hradec Králové.

„Ve škole byla vybudována ordinace oční sestry, třídy byly vybaveny novým nabytkem, koupily se také nové přístroje a pomůcky do ordinace,“ uvedla Alena Synková, vedoucí magistrátuho odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže.

V současné době třídy pro děti s vadami zkrátka navštěvuje celkem čtrnáct žáků. Děti tyto třídy navštěvují pouze tabulí znamená zvýšení zájmu o probírané učivo, tudíž vyšší motivaci žáků Alena Hradilková

do stupně, poté jsou integrovány do „standardních“ tříd. (rec)

České rodiny se setkaly s rodinami cizinců

Tři české rodiny z Královéhradeckého kraje se 23. listopadu se setkaly při obědě s rodinami cizinců, kteří dlouho dříve žijí v Česku. Setkání po kráčovalo s projektu „Rodina od vedeče“, který pomáhá integraci cizinců v naší republice. Celkem se ho letos zúčastnila stovka rodin – sesky se stejný čas na různých místech Česka.

Projekt má za úkol přispět k integraci cizinců do české společnosti a rozvíjet vztahy mezi Čechy a komunitami cizinců žijícími v Královéhradeckém kraji. V celém Česku se zatím v minulosti setkalo v rámci projektu 268 českých rodin se svými protějšky

z ciziny.

Součástí projektu „Rodina od vedeče“ byla konference „Současná situace v oblasti integrace cizinců v ČR a Evropě“, která se konala 24. a 25. listopadu v prostorách Lichtenštejnského paláce v Praze. (iri)

Moderně vybavené třídy pro děti s vadami zkrátka byly slavnostně otevřeny v listopadu v hradeccké ZŠ Jiráskovo náměstí. Foto: Petr Neckář

Kraj podpoří opravy varhan a památek

I v příštím roce bude Královéhradecký kraj poskytovat dotace na obnovu varhan a objektů a děl, které nejsou kulturní památkou. V rámci grantových programů na podporu kultury a obnovu kulturního dědictví i se udu moci instituce a jednotlivci ucházet o finanční podporu celkem v péti oblastech.

„Letos kraj poprvé podpořil obnovu historických varhan a historicky cenných objektů a umělecky – fyzických děl, které nejsou prohlášeny za kulturní památky. Oba tyto grantové programy se osvědčily a přispěly k zacházení památek, které by jinak podporu nezískaly,“ řekl královéhradecký radní Jiří Nosek, který je odpovědný za oblast kultury a kultury. Na krajních grantech je v rozpočtu na příští rok vyčleněno 84 milionů korun. O tom, kolik konkrétně z této částky připadne na oblast kultury, budou krajští radní a zastupitelé rozhodovat až začátkem příštího roku.

Královéhradecký kraj dále v roce 2009 hodlá vypsat granty na kulturu v oblastech podpora a rozvoj profesionálních i neprofesionálních kulturních aktivit, obnova památkového fondu Královéhradeckého kraje a pod-

pora publikační činnosti a literatury. Termín pro příjem žádostí o dotace z grantových programů už byl stanoven od 1. ledna do 28. února 2009. Všechny informace o grantech zájemci mohou najít na webových stránkách kraje.

Letos kraj rozdělí z grantových programů určených na podporu obnov kulturních památek či na kulturu 26,5 milionu korun.

Z dotací se financovat např. oprava kostela Nejsvětější Trojice v Pilníkově, výměna krovu kostela svaté Markéty ve Vysokanech u Nového Bydžova či generální oprava varhan v kostele sv. Václava v Castrovicích. Královéhradecká podpora památkové péče směřuje do majetku, který kraj sám nevládne.

Grant komponuje vlastník památek zvýšené náklady, které proti běžné stavbě opravy památkového chráněného objektu vyžaduje.

(iri)

Na silnicích se objevila značka: „zimní výbava“

Všechni motoristé, kteří jezdí do oblasti Krkonoše či Orlických hor, se od listopadu sešikují na příjezdových cestách s novou dopravní značkou „zimní výbava“. Značka, která platí na určených silnicích druhých a třetích trád, řídícím náružuje, že musí mít na svém automobilem zimní pneumatiky, případně reťazy.

U vozidel nad 3,5 tuny pak hloubka drážek musí být nejméně šest milimetrů na všech hlinicích kolejí. Za porušení výhledky bude řidičům hrozit ztráta jednoho bodu a pokuta až 2000 korun. Tato dopravní značka platí od 1. listopadu do 30. dubna, pokud pod ní není tabulka, která totiž období upravuje. Nové značení se týká silnic druhé a třetí trády. Na jejichchudobě v zimě se ale nic měnit nebude a silnice o jejich sjízdlosti budou pečovat stejně jako doposud. Celkem mají hradčetí silnice na starost údržbu více než 3600 kilometrů silnic. Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje zaměstnává hrubou 500 lidí a k zimní údržbě používá asi 100 sýpaců. Další informace je možné najít na internetových stránkách www.sushk.cz.

V Rychnově zahájena oprava školy za miliony

Nová halu odborného výcviku, kvalitnejší vybavení odborných učeben či moderní jídelna vzniknou díky rekonstrukci. Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy v Rychnově nad Kněžnou. Stavbu na práce, za které Královéhradecký kraj zaplatí 147 milionů korun, začaly v polovině října.

Odbornou školu v Rychnově na výstavbu 839 studentů, kde studují řemeslné obory a obory z oblasti služeb, včetně maturováního studia. Aby mohli být do nových oborů přijati další studenti, je ale nezbytné modernizovat stávající budovy, ubytovací kapacity, školní jídelnu a vystavět novou halu pro odborný výcvik.

Jak uvedl ředitel školy Hynek Martinek, stavební práce by měly trvat do konce příštího roku.

V Rychnově byl v září rovněž podepsána smlouva, která se týká výstavby nové budovy hasičů. Realizace tohoto projektu, který financuje stát, by měla vyjít na zhruba 200 milionů korun. Nyní již stavebně ani technicky nevyhovuje. Navíc stojí v historické části města, anež ji proto mohou rekonstruovat a rozšířit. Nová stanice hasičů zajistí výjezd jejich vozidel k zásahu. Dělnici nový objekt pro hasiči využijí v silnici I/14 směrem na Kvasiny.

Na Rychnovsku se během posledních několika let v souvislosti s rozširováním automobilové výroby dočkaly stamionových investic silnice, modernizace nemocnic, škol či čističky odpadních vod. Kraj a stát tam dosud utratily zhruba 900 milionů korun a investice do škol či silnic by tam mohly postupně plynout ještě po další dva roky.

Přírůstek v dvorské zoo: pralesní žirafa okapi

V královédvorské zoologické zahradě se v rámci konaly krtiny mláďete pralesní žirafy okapi, které se narodilo 21. září.

Sameček dostal jméno Ewango na památku Cornella Ewanga z Konga, který se významně podílel na ochraně okapí v Kongu a získal za to cenu Goldmanovy nadace. Jméno bylo vybráno ze

soutěžních návrhů, které přišly na internetové stránky www.rozhlas.cz/mladapekla. Na této soutěži také stále probíha čtyřidvačetidenní přenos z pavilonu Jana Mysliveckové

Ewana s Ewangem.

Foto: M. Smrk

Zlatý kolovrat letos

získali řebář a košíkář

Řebář Ladislav Fejfar a výrobce živočíšných výrobků Vincenc Valach získali cenu Zlatý kolovrat. Královédvorský kraj toto ocenění uděluje od roku 2002 lidem, kteří se v regionu zasloužili o udržování a rozvoj tradičních lidových řemesel.

S cenu je spojený věčný dar v hodnotě pět tisíc korun. Pětadvacetiletý Ladislav Fejfar z Nové Paky se řebářství začal věnovat v 70. letech.

Nejdříve začal výzevávat různé užitné předměty, později přešel také k figurální tvorbě a intarzií. Nyní se zaměřuje hlavně na reliéfní tvorbu - portréty významných osobností českých dějin a současnosti nebo také svých přátel. V dubné polovině devadesátých let začal řezat rovněž betlémy. Mezi jeho nejznámější díla patří Betlém slovenský, Betlém orientální a Betlém mluvicí, který je vystavený v muzeu Lázna Bělo-

hrad. Fejfar je také členem členem Českého sdružení přátel betlémů. Je jednou z nejznámějších výrobků v Děčíně - Javoru u Teplic nad Metují. Přibližně od roku 1979 začal jako samouk plést košíky z výrobkové proužky. Postupem času se zdokonaloval a začal vytvářet i jiné výrobky. Kromě košíků tak dokáže upletat i pomázkové, kukané pro slapečky, osádky, drobné dekorativní předměty či velké ruže. Jeho výrobky jsou k vidění na různých výstavách lidových řemesel.

Foto: Josef Záruka

O jeho práci se zajímají návštěvníci ekofarmy, kterou vede jeho dcera a zeť. Josef Záruka

Hradec Králové s novou galerií

Na začátku října byla v Hradci Králové slavnostně otevřena nová výstavní expozice - je nazvána Galerie Tří generací Kodetů. Návštěvnici v ní mohou vidět obrazy a grafiky Kristiana Kodeta, sochy a plastiky jeho otce Jana a dědečka Emila.

Otevření galerie se zúčastnil nejen malíř Kristian Kodet, ale také řada hostů. Jedním z nich byl známý houslista Jaroslav Svěcený, který navštěvuje hradec Králové.

Vystavené exponáty si přišel prohlédnout například také starosta Smiřic Luboš Tuzar. „Ve Smiřicích se také směřujeme přiblížovat umění lidem, chci jsem se tedy podívat, jak se to dělá jinde. V neposled-

ni rád mě zajímalо dílo rodiny Kodetů. Musím říct, že se mi vý-

stava líbí,“ konstatoval smiřický starosta.

(nec)

V galérii Tří generací Kodetů jsou nejen díla Kristiana Kodeta, ale také jeho předků

Foto: Petr Neckář

Úspěšný projekt: Vila Čerych

Památkově chráněný objekt – Vila Čerych v České Skalici, je od roku 2001 ve vlastnictví Nadace rozvoje občanské společnosti. Když je české přední architektury ve stylu art deco je příkladem úspěšného projektu zastřešujícího aktivity zaměřené na příbuznění spoluřáci, regionální rozvoj, ekologii, obnovu venkova, profesionální neziskové sektoru a podporu místní kultury.

Vila Čerych, jako vzdálený architektonický objekt, je společně s přilehlou zahradou zanesena do seznamu chráněných památek.

Foto: Ivan Vavra

Návrh objektu je spjaty se jménem Otakara Novotného, architekta,

který je autorem například slavné budovy pražského Muzea Unikátního i zahrada již založené v polovině 20. let minulého století předním českým zahradním architektem Josefem Kamparem. Vila Čerych dostala při svém zrodu do vinku tvorivost a jemnost krasu Nic z toho ji neuchránilo od hrušek let předtím Rodina Čerychových, která vilu vlastnila, odesala k rádu po roce 1948 do emigrace. Později byl objekt využíván například i jako sídlo krajské politické školy Švazu československé mládeže. Po známení politického kliniku v roce 1989 je vila navrázena původním vlastníkům - rodině Čerychových. V roce 2001 byla vila i se zahradou darována Nadaci rozvoje občanské pozornosti (NROS). Ušlechtilý člen bratrů Ladislava a Jiřího Čerychových se tehdy dostal do centra pozornosti jako výjimečné gesto směřující k napravení starých kráv a propojující minulost s budoucností. Ve vile sídlí občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice je úspěšně přiznáváno podporou pro projekty zaměřené na regionální rozvoj i orientované na oživení samotného objektu včetně přilehlé zahrady.

„Vila Čerych je zářím příkladu

i jako sídlo krajské politické

školy Švazu československé mládeže. Po známení politického kliniku

do sektoru, který pomáhá například znevýhodněným skupinám obyvatel, usnadňuje správné definování vztahu mezi člověkem a krajinou a v neposlední řadě ve svých projektech cíli na to lepší v našich. Je mi známo, že v minulosti podpořil občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice i Kralovédvorský kraj a že ke kvalitě zdejších projektů nezůstal ihopojen ani strážci granitů v rámci Finančních mechanismů EHP/Norská prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti. Jsem rád, že z našeho kraje pocházejí lidé typu bratrů Čerychových i lidé, kteří jejich dar přijali jako výzvu a uspěli,“ říká krajský radní Jiří Nosek, který je odpovědný za oblast školství a kultury.

Mírek Bráť

V Trebechovickém muzeu betlémů 27. listopadu otevřeli unikátní výstavu. Návštěvnici mohou spatřit kromě světoznámého trebechovického betlému i deset mechanických betlémů a ukázky mechaniky jednoduchých figur z různých materiálů. Některé z těchto betlémů se vzhledem k jejich spatnému stavu již dekády neobjevily.

Mechanické betlémy u nás vznikaly především od 2. poloviny 19. století do 20. 10. století. Jednou z oblastí, kde byly mechanické betlémy oblíbeny byly Krkonoše.

Exponáty jsou pro výstavu zapůjčeny jak ze soukromých sbírek, tak z muzeí a pocházejí například ze Rtyň v Podkrkonoší, Rychno-

va nad Kněžnou, Třebíč a dalších míst.

Nejvýšem vystaveným betlémem je betlém z Třebíče, jehož délka je přes dva a půl metru. Je to jediný betlém, který mohou návštěvnici uvidět do pohybu sami pomocí dřevěné kliky.

Připravy na výstavu byly zahájeny již v březnu tohoto roku

Pozvánka na charitativní koncerty Ave Maria 2008

Koncerty z cyklu Ave Maria 2008 se uskuteční například 17. prosince v Jaroměři (v chrámu sv. Mikuláše), 18. 12. v národním kostele sv. Vavřince, 19. 12. v Ústřední Labem v kostele Nanabevzetí Panny Marie, 20. 12. v broumovském kostele sv. Vojtěcha a 21. 12. královédvorské katedrále sv. Ducha.

V tomto roce se koná již pátý ročník cyklu Ave Maria.

Letošní koncerty jsou pořádány nejen v duchu ludebrním, ale i charitativním. „Zakoupený vstupenky posluchač přispívá na

nejrůznější charitativní projekty. Například v Hradci Králové budou moći lidé přispět Oblastní charitě v Hradci Králové i farnou a darcovskými SMS zprávami, které mohou zasadit během koncertu.“ uvedla pořadatelkou tohoto cyklu Emilia Hubáčková. V programu začínají sladký vokální, klavírní i varhaní - v podání různých umělců a sborů. Všechny koncerty se konají pod záštitou skupiny Domoradka Dušky.

(red)

nejrůznější charitativní projekty. Například v Hradci Králové budou moći lidé přispět Oblastní charitě v Hradci Králové i farnou a darcovskými SMS zprávami, které mohou zasadit během koncertu.“ uvedla pořadatelkou tohoto cyklu Emilia Hubáčková. V programu začínají sladký vokální, klavírní i varhaní - v podání různých umělců a sborů. Všechny koncerty se konají pod záštitou skupiny Domoradka Dušky.

(red)

Bukvice úspěšná ve Vesnici roku

V soutěži „Vesnice roku 2008“ úspěšně reprezentovala Královédvorský kraj obec Bukvice na Jíčínsku se 138 obyvateli. Vítězstvím v krajské soutěži získala zlatou stuhu.

Při ocenění si 7. listopadu dojela starostka obce Eliška Formanová a místostarostka Marie Sytná do Zlinského kraje, kde vítěznou obec Lidečko uspořádala slavnostní vyhlášení výsledků celostátního kola soutěže „Vesnice roku 2008“. Celostátní hodnotitelkou komise udělila obci Bukvice mimořádné ocenění za její cílevědomý přístup ke komplexnímu rozvoji obce.

(ef)

Krásného výstavu je pracovník muzea Kamil Andres, který se v posledních letech především zaměřuje na opravy a restaurování mechanických betlémů. Kamil Andres bydlel v těsném sousedství Proboštovského statku - Josefa Probošta, jehož dílo je přes dva a půl metru. Je to jediný betlém, který mohou návštěvnici uvidět do pohybu sami pomocí dřevěné kliky. Výstavu je vystaven také jeho dosud jediný mechanický betlém.

Po mnoha letech oprav a restaurování získal Kamil Andres osvědčenou muriňskou kulturu na restaurování mechanických částí betlémů, prohlášených za kulturní památku. Výstava potrvá do října 2009.

Josef Záruka

Výteček z benefiční akce „půjde“ na snoezelen

Několik desítek korun se podařilo vybrat na benefiční akci pro postižené děti. Vystoupení, kterého se zúčastnila skupina Hradčan a dětský divadelní soubor Snoezelen, v rámci uspořádalo Občanské sdružení rodičů při Speciálních školách v Hradci Králové.

Na vystoupení se vydalo zhruba 37 000 Kč, tento výteček bude použit, společně s penězi od sponzorů, na realizaci projektu „Relaxárium a stimulační terapie snoezelen pro děti s menšími a komplikovanými postiženiami“. „Snoezelen je relaxační a stimulační terapie, která je zaměřena na smyslov-

vinnou pomocí světla, zvuku, pocitu a vůně. Projekt je finančně náročný, v rámci statisíců plánujeme proto další aktivity, díky kterým na uvedený záměr chceme zajistit prostředky,“ uvedl Pavel Zahálka z Občanské sdružení rodičů při Speciálních školách v Hradci Králové.

Výteček z benefičního vystoupení, které pořádalo Občanské sdružení rodičů při Speciálních školách v Hradci Králové, bude přidán k částce, za kterou se v budoucnu pořídí snoezelen.

Foto: Petr Neckář

U nás v kraji - évreletní informační zpravodaj, evidenční číslo MK ČR E 13773, vydává Královédvorský kraj. Grafické zpracování novin: Mgr. Petr Neckář. Tisk: SAMAB Brno Group, a.s., tel.: 543 210 364; e-mail: tiskarna@samab.cz. Inzerce: p. Bradávka, tel.: 602 729 030, e-mail: bradavka@samab.cz. Adresa redakce: Královédvorský kraj, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové 3, 500 03. Tel.: 495 817 202, fax: 495 817 221, e-mail: unasykraji@kr-kralovehradecky.cz, www.kralovehradecky.cz. Termín vydání růstového čísla: březen 2009.

strana 7

Arcibiskup Karel Otčenášek nejen o Vánocích

„Mrzí mě, že mnozí lidé nenacházejí pravý smysl Vánoc. Přejí ale všem, aby nadcházející rok prožil ve zdraví, klidu a svěžestí ducha i těla. Ja každý nový den vnímám jako vzácný dar,“ říká arcibiskup a emeritní biskup královéhradecký Karel Otčenášek, který se narodil v roce 1920. Během svého života prošel řadou obtížných zkušenek – mnoho let byl věznen, nicméně o své víře nezapochyboval ani v těch nejtěžších chvílech.

Arcibiskup Karel Otčenášek (na snímku vpravo) krátce před svým výročním znamenáním svatosti Augustin, který je umístěn na jedné z významných turistických atraktivit města Hradec Králové – na Blé věži.

Co pro Vás znamenají vánoční svátky?

„Pro kněze vůbec – a pro biskupa zvláště – znamenají Vánoce po té přirozeně lidské stránce něco rádou fyzickou i duševní zážitkou. Ta je ovšem bohatě vyvážena radostí, kterou dává ten vnitřní duchovní smysl tétoho svátku. Vždycky jsem se na vše velice těšil – a těším se i dnes, i když musím počítat s tím, že třeba potom nebudu schopen něco dělat, už jsem zájil, že mne pak čekála namocnice.“

Jak jste prožíval Vánoce jako malý hoch?

„Už ty adventní, předvánoční týdny měly vždycky přichut' tamějšího radostného očekávání. Když jsem začal chodit do školy a také v kostele svaté Kateřiny v Českém Meziříčí muništroval, to už byly denně roraty, připravovali jsme Vánoce, stavěli betlémy, a ovšem se snažili také být „hodnejší“, aby měl Ježíšek rádo.“

Do jakého věku jste věřil, že dárky nosí Ježíšek?

„V jistém smyslu sám o tom přesvědčen, i dnes že totíž všecko dobré, ať prámo nebo nepřímo, pochází od Boha.“

Vyujojte se v průběhu let nějak Váš prozírání Vánoc?

„V jedenadvaceti letech jsem nastoupil do Arcibiskupského gymnázia v Praze. Ale o Vánoci jsem se těšil na domov – i toho stavění betléma v kostele jsem se účastnil, vychutával jsem si domov. Díky Bohu za to, protěže hned první Vánoce po maturování jsem už trávil v Římě; bylo to už za války – celých šest let jsem mohl na domov jen vzpomínat. Ale byly zase jinak pestré zážitky, jako bohoslužby jsem mohl být přítomen při bohoslužbách v těch hlavních

stromečkem? Dnes často ani děti z nich nemají radost, protěže cítí, že chybí to, co z akékoliv věci dělá dar: hřejivý lidský vztah – tedy lásku.“

Jaké budou Vaše letošní Vánoce?

„Dál Pán Bůh dozít, budu s Otcem biskupem Dominikem celebrovat v katedrále půlnocní mši svatou; budu se snažit „vychutnat“ všechny ty nádherné liturgické vánoční texty, všechno to jsou krásné básni, kterými stále znova zpívá nadšená a radost z boží lásky. Ráda se, že když je jednou hříbětem, člověk dvakrát dřítěm; je tím myšleno děstvání stáří, ale já myslím, že pravou vánoční radost může skutečně prožít jen dítě – a nezáleží na tom, zda mu je pět, deset, patadesát nebo devadesát let. Vždyť bohužel bude jistě i letos nejedno malé dítě smutně hledět na horu dárků, mezi kterými najde lásku tátu a mámy.“

Dodržujete nějaké vánoční zvyky?

„Po leta jsem si opakovaly ty obvyklé z domova – dnes je to pro mne už spíš něco okrajového.“

Radu vánočních svátků jste trávili v různých věznících, kam jste dostal za velezradu, rešpektovaly to, že jste se nechal v roce 1950 tajně vysvětit... Jaké máte vzpomínky na Vánoce ve vězení?

„Mnozí bývali vězni už ve svých pamětech popsal ty věževní Vánoce. Vzpomínky na domov nejvíce těšily i těží. My kněží jsme však většinou nebyli povoleni sedět s ostatními, ale jen mezi sebou také i za mřížemi bylo možno společně se modlit, dokonce i tajně sloužit misi svatou. Za dopadu při tomto „zločinu“ ovšem byla korekce. Například nedávno blahořečený Otec Dominik Trcka byl korekci potrestán za tiché zánotování koledy a stalo ho to život. Ale i tam dovezl církví, a následkem velmi intenzivní, že je stále v rukou Boží. Jeden osobní zážitek ale nezapomenu: to jsem byl jednou v Pardubických ve vysíťovací vazebce a nevěděl jsem, co mě čeká. A v té bezmála situaci se nachodil čtvrtý ženský klášter, zpívající tisíce Ave Maria. Byla to pro mne obrásková uleva a povzbuzení.“

Před deseti lety (24. 9. 1998) jste byl jmenován arcibiskupem. Když jste měl totiž období zrekapitulovat, jak byste odpověděl?

„Tímž si dnes pravděpodobně Vánoce nespoují ani tak s křesťanskou tematikou, ale spíš s obdarováním nejlišts věčnými dary. Nemruzí Vás to?“

„Teď možná čekáte nějaký „zbožný“ výklad... Jistěže mě to z celé duše mrzí, vždyť se zatracilo z Vánoce to nejdoprávnější, jak to nejvýznamnější napsal evangelista Jan. „Tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna...“, tedy především obrovský nevěděk za tak božský dar, za který nejen v nevědomosti nejsou lidé vděční, ale který doslova snížil až tím nejbožnějším způsobem. Tepřve když člověk skutečně přijme a osentí tento Boží dar, je schopen opravdu „ze srdeč“ obdarovávat druhé. Ale stejně tak mě to mrzí i vzhledem k lidem samým, protože – řekněte sám: co nakonec zhubde po Vánocích z tolka drahých dárků pod

„To je lehká odpověď. Vždyť jsem byl jmenován už jako „penzista“. A tak se také snažím jako penzista vypomáhat. Vzpomínám si, že právě ten den se v liturgii četí biblický starozákonní text: „Marnost nad marnost, všechno je marnost...“. Dnes už nemám daleko do devadesáti, na mnohé už nestacím. Beru každý nový den jako všechny boží dar.“

Které momenty v uplynulých deseti letech byly pro Vás nejzážadnější?

„Ze zážitků bych asi mohl jmenovat pořízení papeže Jana Pavla II., a potom následná setkání s jeho nástupcem Benediktem XVI. A pokud jde o ten skutečně nej osobnější zážitek, tak to asi bylo tehdy, už jsem se o tom zmínil, když jsem se těšil před Vánocimi zhroutil. Lékař mi v nemocnici zase postavili na nohy, ale bylo to takové boží „varování“, že nevím dle ari hodiny...“

Co Vám v poslední době udělalo nejvíce radost?

„Když mi kardinál Špidla řekl, že myšlenka „sprádelování“, kterou se snažím řídit, je nejvíce požadovaná a papež Benedikt XVI. potvrdil, že neobsahuje nic nesprávného.“

Kdybyste teď chytal zlatou rybku a ta by Vám sibiři splnila tří pravidla, pokud ji pustíte, co byste si rád?

„No, na moje přání by zlatá rybka nestala. Takže: mým prvním přání bylo, abych dokázal dobré zakončit život. Druhým – abyste ari Vy a nikdo z Vás v něbi jednou nechybel. A pá třetím si také rád, aby církve v celosvětovém měřítku rozhodla vysvětlovat, a hlavně uskutečňovat třetí božskou ctnost, tedy lásku, jako všechny božsko-lidské sprádelování, nejenom jako „jednodennou silnici“.“

Vánoce jsou také obdobím, kdy člověk rekapituluje. Hodnoti uplynulý rok, nekdy se ve svých vzpomínkách vraci i do doby, když jste už nenávratně pryč. Kdybyste měl tu možnost, je něco, co byste ve svém životě udělal jinak?

„Byl bych v prosazování právě této myšlenky odvážnější, důslednější, ale i pokornější.“

Rok 2008 pomalu končí, přichází rok nový. Co byste do něj obyvatelům Královéhradeckého kraje popřál?

„Aby radost, spokojenosť, vžeměnné pochopení, vstřícnost – tedy plody tohoto sprádelování, mohly v celém roce prožívat ve zdraví, klidu a svěžestech ducha i těla. To přejí také všem čtenářům i vedení této noviny – a nejen jim, ale opravdu všem!“

Dal jste si někdy nějaké novoroční předsevzetí? A dodržoval jste je? Budete si dátavá nejake předsevzetí i do roku 2009?

„To vždycky myslím, že to tak či onak dělá většina lidí. S tím docházováním je to už těžší. U nás také hrájí velkou roli momentální okolnosti. Můžete mít jakkoliv pevný plán, přijde do toho – a to se stává denně – nejdříve daná návštěva, telefon, prosba o pomoc, o navštěvení nemocnice, políček, a je po předsevzetí. Spíš bych pokládal za důležité zvolit si nějaké heslo, jakési osobní motto, které může pomoci, když člověk v takových případech už ztrácí nervy nebo náladu, například takové to, „Vždy s úsměvem!“ Pro mne to ale stále zůstává to, „Přátelství!“ Mohu doupat, stojí to za vyzkoušení!“

Děkuji za odpověď.
Text a foto: Petr Neckář

Autorkou kresby je klientka Domova Dědinka - domova pro osoby se zdravotním postižením v Opočně.

PF 2009

Příjemné prožití vánočních svátků,
mnoho štěstí, zdraví
a úspěchů v novém roce
Vám přeje

Královéhradecký kraj